

Előfizetési díj:

Egészévre 4 ft., Félévre
2 ft., Negyedévre 1 ft.

Hirdetmények:

3 hasábos petítség egyszer
9 kr., többszöri hirtetésnél
7 kr., Bélyegdíj
30 kr.

Nyiltér petítség 12 kr.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap

szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.

Bérmentelen leveleket
csak ismert kezektől fo-
gadunk el.

Kéziratokat nem küldünk
vissza.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“ és a „Zalaegerszegi ügyvédi kamara“ hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

Meghívó.

Zalavármegye gazdasági egyesülete 1890-ik
évi február hó 9-én d. e. 10 órakor saját háza
termében Zala-Egerszegen

rendes közgyűlést

tart, melyre t. tagtárs úr tisztelettel meghívatik.

A közgyűlés főbb tárgyai:

1. Miniszteri leiratok.
2. Az 1889-ik évi számadás megvizsgálá-
sára kiküldött bizottság jelentése.
3. Az 1890-ik évre megállapítandó munka
terv és költségvetés.
4. Folyó ügyek és indítványok.

Zala-Egerszegen, 1890. január 28-án

Háczky Kálmán sk.,
ügyvezető elnök.

Iparunk.

A képviselőházban a kereskedelmi tárca
költségvetésénél élénk megvilágításban részesült
a magyar ipar jelenlegi helyzete. Hangoztatták
több oldalról s maga a szakminiszter különösen
hangsúlyozta, hogy iparunk fejlődésére mennyire
megbénítóló hat a nagy közönség közönyös
magatartása, melyet a honi iparcikkkel szem-
ben tanusít.

Komoly szavak! Méltók a megfigyelésre!
Mert valósággal, mi túlságos szeretettel karoljuk
fel mindazt, ami idegen, külföldi. Értéken felül
beesülünk sokszor oly cikkeket is, melyeket
ittthon, sőt helyben is könnyebben, kevesebb
vesződéssel, megfelelő vagy olcsóbb áron be-
szerezhetnénk. De hiába! előttünk a külföldi
nagyobb értékkel bír.

Ha valamely árút Bécsből vagy éppen
Párisból rendeltünk: büszkeséggel mutogatjuk
ismerőseinknek, szemlélésére hívjuk barátainkat,
lépten-nyomon hirdetjük nagyszerűségét, mint
egy elő-hirdetés.

Nem gondoljuk meg, hogy minden fillér,
melylyel a külföldet gazdagítjuk, közvetlenül

egy polgártársunk, közvetve nemzeti vagy-
nosodásunk kárára történik.

Szavaink és tetteink között nagy üresség
tárog! Ha azt a sok hazafias felbuzdulást,
melyet bankettjeinken, ünnepségeinken, társas
összejöveteleinken hangoztatunk, csak felényi
részben beváltanánk: sem iparosnak, sem minisz-
ternek nem volna oka a panasznak.

De mi, amit szóval hirdettünk ma, tettben
megtagadjuk holnap. Sőt valljuk meg: néha-
néha kicsinyeskedés, személyes ellenszenv egye-
sek iránt vezet arra, hogy mellőzzük a honit,
a helyit. S akkor, amikor keresetforrást nyit-
hatnánk többeknek s mikor ezek megfelelő áron
éppen olyan jól elvégeznék: kicsinyeskedésből
egyekesek iránt ürtügyet, okot keresünk, hogy ne
a helyi, hanem az idegen kapja meg a munkát
s a fáradság bérért.

Hát bizony néha-néha ilyen ez a mi hazafi-
ságunk.

Arra meg éppen kevesen gondolunk, ha
csak a véletlen előnkbe nem hozza, hogy mely
cikkek, mely gyártmányok azok honi iparcik-
keink közül, melyek minőség és olcsóság tekintet-
ben a külföldivel versenyezni képesek. Pedig
lát, — ha nem is nagyobb mennyiségben —
ilyenek is léteznek.

És e tekintetben kereskedőink sem mind-
nyájan tesznek eleget hazafias kötelességeiknek.
Szereznek be az üzletkörükbe vágó versenyképes
magyar iparcikkeket! Ajánlják a nagy közön-
ség figyelmébe azt, ami honi gyártmány! Saját
érdeklükben állítsák melléje a külföldit is, a vá-
lasztást a közönségre bívák.

Nem chauvinizmust, nem a kereskedés egy-
oldalú fejlesztését, anyagi érdekek feláldozását
kivánjuk, hanem a magyar ipar fölvirágoztatását.

Erre pedig mindnyájunknak törekednünk
kell! Bizony e tekintetben nemsak a hatalmas
Németbirodalomtól, hanem a kis Román- király-
ságtól is példát vehetnénk!

Nekiünk nemzeti jólétiünk fejlesztésére kell
törekednünk minden téren s a mai korban az
ipar nem utolsó tényező a nemzetek életében.

De más felől, ha az érem másik oldalát
tekintjük, igazat kell adnunk legalább némi
részben a nagy közönségnek is.

Pártoljuk a magyar ipart, első sorban a
helyi ipart! — Jól van; de azt senki sem kíván-
hatja tőlünk, hogy akkor, amikor olcsóbbat,
jobbát, izlésebbet s a kitűzött időre bizonyosat
kaphatunk, anyagi károsodással, pontatlan be-
tartással, sok vesződéssel, csupán azért, mert
helyi: innen vásároljunk.

Már pedig ez is sokszor megtörténik! S
mindez összességében más nemzetek javára s a
mi romlásunkra történik.

Valóságos circulus vitiosus — körforgás —
melyre iparunk tekintetében eljutottunk. A köz-
önség idegen gyártmányt vásárol, mert azt
állítja, hogy olcsóbban, jobbát és izlésebbet meg-
felelőbbet kap; az iparos panaszol, hogy mun-
kássága mellett sem tudja magát fenntartani;
az illetékes körök hol egyiket, hol másikat vá-
dolják nemzeti iparunk pangásáért.

Nézetünk szerint a magyar ipar fölvirágoz-
tatására sokat tehetnek s tesznek is az illetékes
körök, sokat tehet a nagy közönség, de leg-
többet tehet maga az iparos osztály.

Csak hogy annak az iparos osztálynak min-
denek előtt intellektuális erélyre, megállapodott
értelmségre kell szert tennie.

Versenyezni kell a külfölddel minden téren!
A vagyoni tőke föltétlenül szükséges, de épp
oly mértékben a számítás, az értelmi tőke.

Miért történik, hogy egyes városokban —
magában a fővárosban, de a vidékiekben is —
egy iparosok vagyoni jólétre, általános tiszte-
letre, a közügyekben való tevékeny szereplésre
tesznek szert?

Mert számítani tudnak; számot adni nem-
csak a kiadásról és bevételről, hanem a közön-
ség izléséről, a külföldi gyártmányok értékéről,
tartósságáról s arra törekednek, hogy minőség
és alak tekintetében amannál tökéletesebbet,
jobbát adjanak.

Verseny minden téren: ez ma a jelszó!
Magyarországot az Uristen eléggé megál-
dotta: anyag, nyers termény itt is, ott is bőven

„Zalamegye“ tárcája.

Az imádott sirján.

Sirja fölött egy madárka énekel.
Zengeménye fájdalmasan hangzik el.
Elhallgatott, amint engem észrevelt,
Bús szívemen fájó sebet ez ejtett.

Kis madárkám mondd meg nekem, mit fájlalsz?
Veled érzek, ha nekem őszintén vallsz;
Könyveimből láthatod a részvétet
Segíték én te rajtad, ha csak lehet.

Kis madárka bús dalában zengte el,
Hogy a sírből ő többé már fel nem kel,
Kü szeretett, ki előtte kedves volt:
Fájdalom, de reá nézve rég megholt!

Vigasztaljon te szerény kis madárka,
Hogy szívem is épp oly elhagyott árva!
Itt hagyott ő mindkettőnk örökre,
Nem virít már nekünk többé szerencse!

R. H.

Az ügyes orvos

vagyis:

miként gyógyult ki az én Szepi barátom az influenzából.

— A „Zalamegye“ eredeti tárcája. —

Irta: Göntér G. Endre.

Épp legkedvencebb foglalkozásomat üzém, t. i. a
tollszárc rágicsáltam, hogy az agyomban koválygó gon-
dolatok rendezése annál jobban sikerüljön, midőn ajtó-

mon bizalmas kocogás hangzik s utánna nyomban be-
lép az én kedves Szepi barátom.

— Szervus!

— Szervusz pajti; hozott Isten!

— Amint látom, zavarlak. Bizonyosan megint
valami „eredeti, jó gondolatnak“ lettem elkergetője.
Azonban ne búsulj, kárpótollak.

— Hogy-hogy? — De hát tessék, ülj le.

— Köszönöm. Hát csak úgy, hogy egy „tárca“
matériával ajándékozzak meg most mindjárt.

— Ugyan?

— Az bizony. Amint te is tudod, egy kicsit kép-
zelődő vagyok.

— Tudom, ideálista.

— Na, az is; de ezuttal más értelemben mondtam.

— Minőben?

— Hát figyelj csak!

— Csupa tül vagyok.

— A mult napok egyikének ebéd utánján —
kezdé elbeszélését barátom — szokás szerint az újságot
a kezembe vevén, érdeklél olvasni kezdtem az „influ-
enza“ rovat tartalmát. Hogy Budapesten száz ezernél
több a betegek száma s hogy a halálozás immár mily
nagy arányokat öltött, stb. Egyszer csak elkezdett a
hátam borsózni, megijedtem. Izgatottan lecsapom a lapot;
kimegyek egyet mozogni, hogy az influenzás gondolatokat
elűzzem magamtól. De minél jobban akartam, annál
kevésbé sikerült az. Levertté, szórakozottá tett a foly-
tonos aggodalom. Estére már érezni kezdtem a nátha
előjeleit, prüszögtem nagyokat és sűrűen, mint egy
lokomotív, a kehe is csiklandozta torkomat; sőt a láz
is jelentkezett. Abban a szomorú tultatban teküdtem le,
hogy influenzába estem. Nem tudtam aludni. 11 óra
tájban egyszerre csak el kezdtem iszonyuan dideregni.
Rázott a hideg. A köhögés mindig sűrűbbé és élesebbé

lett. Fejem fájt. Minden tagomat fáradtság, zsibbadás
járta át s a nyálka váladék szakadatlanul megindult.
Nyögtem, kínosan nyöszörögtem. Bizonyosan influenza,
— gondolám szívzorongva — s én ebben gyenge test-
alkatomnál fogva bizonyosan meg is fogok... halni.
Szegény gyermekeim, feleségem, mi lesz belőletek! —
Nagyon hangosan sóhajtottam fel, mert feleségem fel-
ébredt. Hozzám jó ijedten s remegve kérdezi:

— Mi bajod Szepikém?

— Jaj, nagyon rosszull vagyok. Meghalok. Bele-
estem az in-flu-u-en-z-á-ba... dadogám láztól gyötörtén.

— Akkor orvost hivatok kedvesem. Ugy-e jól lesz?

— Nem bánom.

De milyen pokoli kínokat állottam én ki — persze
lelkileg — addig az örök életnek tetsző időig, míg az
orvos megérkezett! Végtére azonban mégis eljött az én
kimondhatatlan lelki könnyebbségemre. Mert hát bár-
mennyire biztosnak láttam is a halált, élt bennem a
remény: az orvos talán mégis meg fog mentetni.

— Na, mi a baj?

— Aligha nem influenza édes doktor úr.

— Hm, hm. — Azzal kutatja a tüneteket. S mikor
már tőlem is elkérdezett vagy kétszáz felét, azt mondja:
— Csakugyan az a heves foku nátha a baj, egy
hurut kíséretében.

— Akkor végem van, doktor úr! — kiáltam
kétségbeesetten.

— Miért?

— Hát hiszen a gyenge testűek mind meghalnak
ebben a nyavalyában.

— Ki mondja azt?

— Minden újság.

— Eh, ne higgye! Ebben a bajban még senki
sem halt meg.

található! Am dolgozzák fel az arra hivatottak s tökéletesítsék; előtűk áll az egyéni megvagyonosodás s a nemzeti jólét gyarapításának útja.

Ami egy nemzetnek vagyonosodást, dicsőséget teremtett, mind küzdelemmel járt. Stephenson György hány évig tanulmányozta a gőzgép titkát, míg a vasutat megvalósíthatta!

A herendi porcellán-gyár története mindnyájunk előtt ismeretes!

A komoly s kitartó munka soha sem marad megfelelő eredmény nélkül.

Dolgozzunk! Tökéletesítsük a munka-körbe tartozó anyagot, melyre életpályánk elhívott!

A közönséget csak értékes munkával lehet megnyerni s meghódítani.

De azzal lehet!

Mária-Váléria főhercegnőnk példája élő bizonyosság! Miért nem választott sem a szabászat, sem a butorzat, sem a pipere-cikkek közül — melyek egy királyi háztartás ékítőművei lehetnek — a magyar ipar köréből?

S miért szerepel a kalotaszegi varrottas kelengyéjének összeállításában nagy mértékben?

Mert amabban a külföldi jobbat, szebbet, tökéleteresebbet nyújt, míg ebben az egyszerű bánfilyhunyadi polgárnő valóságos műremeket készít.

Tanuljunk sohasem késő! Nagy közönség és iparos osztály sokat tanulhat a főhercegnő példájából. Az első megtanulhatja azt, hogy irthon is lehet szépet, becseset, pártfogásra méltót találni, a második, hogy előbb-utóbb elismerésben részesül mindaz, ami valódi értékkel bír.

R.

Muraközi és vendvidéki tanítók és tanulók megjutalmazása.

Dr. Ruzsicska Kálmán, Zalavármegye ügybuzgó tanfelügyelője, a muraközi és vendvidéki tanítók és tanulók megjutalmazása tárgyában a „Muraköz” szerkesztőjéhez nyújt levelet intézett a „Muraköz” f. évi 4-ik számában; a levelet közérdekű voltánál fogva egész terjedelmében itt közöljük:

Tekintetes Szerkesztő Ur!

A „Muraköz” 1889. évi február hó 10-iki számában közlétevé a magyar nyelv szakszerű oktatásában és annak elsajátításában jeleskedő muraközi s vendvidéki tanítók és növendékek 1887/8. tanévről szóló — harmadik — megjutalmazásának eredményét: elszámolásom zárlatához képest az 1888 9. tanévi — ezuttal negyedik — kiosztásra a következő tételek maradtak nyilvántartásban:

1. Zalavármegye nemesi pénztára választmányának évi adománya 120 frt.

2. Az „Első magyar általános biztosító társaság”-nak Zalavármegye törvényhatóságához befizetett második részlete s ennek kamata 307 frt 84 kr.

3. Lázár Bernát ur adományának maradéka 130 frt.

4. Hirschler Lipót, Miksa, Henrik és Jakab urak adományának negyedik részlete 200 frt.

5. A jutalompenzék régi kamata 35 frt.

6. Az újabb kiosztásig esedékes kamat 14 frt 16 kr. Összesen 807 frt

Ezen összegből 1888 9. tanévre következő jutalmak osztottak ki:

A) Zalavármegye nemesi pénztára választmányának 120 frt évi adományából megjutalmazottak:

Gönczi Ferenc zrinylfalvai áll. isk. tanító . . . 30 frt.

Schweitzer Kálmán perlaki áll. isk. tanító . . . 30 frt.

Konkolyi József légrádi róm. kath. tanító . . . 30 frt.

Tóth Kálmán hodosáni áll. isk. igazgató . . . 40 frt.

Összesen 130 frt.

B) Muraközi iskolák növendékei közt:

Perlaki áll. isk. 28 frt. Stridói áll. isk. 24 frt. Rácz-

kanizsai áll. isk. 12 frt. II-ik hegykerületi áll. isk. 12 frt.

IV-ik hegykerületi áll. isk. 12 frt. Czirkovlyáni rk. isk. 8 frt.

Draskovetzi r. kath. isk. 8 frt. Víziszentgyörgyi rk. isk. 8 frt.

Bottornyai rk. isk. 8 frt. Beliczei rk. isk. 8 frt.

Miksvári rk. isk. 8 frt. Felső-Mihálovcezi rk. isk. 8 frt.

Drávavásárhelyi rk. isk. 8 frt.

Vendvidéki iskolák növendékei közt:

Gánicsai állami isk. 12 frt. Bellatinézi rk. isk. 12 frt.

Bagonyai rk. isk. 8 frt. Bisztricei rk. isk. 8 frt.

Cserenesőzi rk. isk. 8 frt. Turmischai r. kath. isk. 8 frt.

Összesen 308 frt.

C) Hirschler Lipót, Miksa, Henrik és Jakab urak 200 frt negyedik részletéből megjutalmazottak:

Tóth Sándor perlaki áll. iskolai igazgató . . . 40 frt.

Mészáros Ferenc bisztricei római katolikus tanító . . . 30 frt.

Horváth Gyula stridói áll. isk. igazgató . . . 40 frt.

Horváth Gyula jutalmához 10 frt Lázár Bernát ur adományából pótolattott.

A) Vendvidéki iskolák megjutalmazottak:

Hodosáni állami iskola 9 frt. Tüskeszentgyörgyi rk. isk. 7 frt.

Göricsani rk. iskola 7 frt. Alsó-Krajtveceze rk. iskola 5 frt.

Zalaújvári rk. iskola 5 frt. Mura-szentmártoni r. k. isk. 6 frt.

Mura-szerdahelyi rk. isk. 6 frt. Murasiklósi rk. isk. 6 frt.

Turesicesei rk. isk. 5 frt. Szelencei rk. isk. 6 frt.

Alsó-domború rk. isk. 8 frt. Kottorú rk. iskola 8 frt.

Szentmáriai rk. iskola 7 frt. Szoboticeai rk. iskola 8 frt.

Alsó vidovecei rk. iskola 7 frt. Összesen 210 frt.

D) A régi (35 frt.) és új (14 frt.) kamatok Lázár Bernát ur adományából 64 frt-ig kiegészítve, megjutalmazottak belőle:

Eplényi János szent-jakabfai rk. tanító (németajku növendékek közt elért sikerért) . . . 30 frt.

A) Eszkortnyai községi elemi isk. növendékei 25 frt.

A) Zrinylfalvai állami elemi iskola növendékei 9 frt összesen 64 frt.

Ekkép az A) B) C) D) alatti jutalmakat összegezve — kitétszik, hogy ezen negyedik jutalmazás alkalmából 1888 9. tanévre kiosztott összesen: hétszáz tizenkét forint. Vagyis: A) 130 forint B) 308 forint C) 210 frt. D) 64 forint. Összesen 712 forint.

Maradt tehát az 1889 90-ik ötödik kiosztáshoz nyilvántartásban: 1. Zalavármegye nemesi pénztár választmányának évi ajánlata 120 frt. 2. Az „Első magyar biztosító társaság” harmadik részlete 300 frt. 3. Hirschler Lipót, Miksa, Henrik és Jakab urak ötödik részlete 200 frt. 4. Lázár Bernát ur 300 frt adományának maradéka 95 frt. 5. Az ötödik kiosztásig esetleg beérkező új adományok.

Az adományozók hatóságoknak és tanügybarátoknak lelkes előmozdításukért, Dugovich Pál, Hirschler Miksa, Kayser Lajos, Koczeth Mátyás, Kostyal Ferenc, Luperszbeck József, Molnár Elek, Szabó Imre, Szabó Lajos, Vranicsits Károly miniszteri iskolalátogató s gondnoksági elnök uraknak a kiosztás alkalmából tanúsított buzgó fáradozásukért; végül tisztelt Szerkesztő urnak jelen elszámolásom szives közléteért legbensőbb köszönetemet kifejezve s az elszámolásom adatait igazoló összes okmányokat ide mellékelve, maradtam Zala-Egerszeg, 1890. január hó 25-én.

Dr. Ruzsicska Kálmán

kir. tanfelügyelő.

Emlékirat a Balaton gőzhajózása ügyében.

A Balaton tavi-gőzhajózás fejlesztése ügyében 1889. december hó 10-én, egy a balatonmelléki orsz. képviselők és a balaton tavi gőzhajózási részvénytársaság képviselőiből álló értekezlet tartott, melyben egy neszben volt minden résztvevő az iránt, hogy a Balaton eddigi elhagyatottságát leginkább a körültekintő helységek és az ottani érdekltség téliensége okozta, hogy az ottani lakosság érdekében ezen az állapoton változtatni kell, hogy ezen szép vidék felvirágzására mindenkélt egy kényelmes és biztos közlekedés szükséges, hogy egy ily közlekedés megteremtésére és fentartására anyagi áldozatok szükségesek, és hogy ilyenü áldozatok hozatalára első sorban az érdekelteket harmadik sorban a magas kormány lenne hivatva. Az értekezlet által a társulat alulírott igazgatója lett megbízva azzal, hogy az ügy mostani állását és a jövőben követendő eljárást egy emlékiratban foglalja össze, melyet Somogy-, Zala- és Veszprémegek törvényhatóságával és bizottság tagjaival, nem különben a fent említett megyék orsz. képviselőivel közöljön.

Midőn ezen felhívásnak a következőkben iparkodunk eleget tenni, eszünk és emlékeztünk előtt lebeg azon szellemes és érvekből, valamint hazafias lelkesedésben egyaránt dús rőpirat, melyet a nagy Széchenyi még 1846-ban ápril 2-án a balaton tavi gőzhajózás érdekében közzé tett.

Látjuk és érezzük annak minden sorában teremtő lángeszének „legyen” szózatát, mely ezen aránylagos kis téren is új életet, pezsgő forgalmat és jólétet kívánt volna varázsolni; ki maga részéről erre nézve mindent meg is tett, megadta az impulzust és elvetette a csiraképes magot; de tájdom, alkalmatlan talajra és a kivitelre képtelen kezekre talált.

Nemes művének, ernyedetlen fáradozásának mintegy kigunyolásiul, az általa boldogítani óhajtott vidék anyagi gyöngesége és részben közönyének jellekét úgy szölyan egbe kiáltó szemrelehangyént szemlélte a hazai és néhai külföldi közönség is, szép tavunk partján porladni azon elszomorító hajóromot, melyet valamikor felbuzduló, de csakhamar elpárolgó lelkesedéssel „Kisfaludy”-nak kereszteltek.

Ezen rom napotai szemlélése és egykori leglátogatottabb fűrdőhelyünk majdnem egész elhagyottsága a Stefánia-Yacht-Egylet választmányának körében azon eszmét érlelte meg, hogy ezen a siralmas állapoton új gőzcsők beszerzése által segíteni kell. Minthogy azonban nem volt kilátás arra, hogy az épp megbukott vállalat foztlányai láttára egy megfelelő tőket a leginkább érdekelte helységek vagy a közönség körében gyűjtés alapján lehessen beszerezni, egy kisebb társaság alakult meg, a szükséges tőkét alarásukkal azonnal tevedvén. Azon urak, kik ily rögtönzött elhatározásai az újonnan létesült hajózási társaság alapítói lettek, a következők voltak: Eszterházy Mihály gr. elnöklele és Nádasdy Ferenc gr. alelnöklele alatt Andrássy Géza gr., Andrássy Sándor gr., Károlyi László gr. és Szarvasy Sándor. Ezen urak célja volt a nagy Széchenyi megkezdett üvét új életre kelteni, szilárdabb alapra fektetni és bebizonyítani, hogy mit a legnagyobb magyar intiait, nem életképtelen teremtés, mely már születésével magában hordta a korai kimúlás csiráját, hanem hogy az egy életre való egészes conceptio, mely csak a közönség hűleg közönye folytán dermedt meg és vált tetszhalottá, mely azonban az érdeklődés és hazafias munka melegében új és áldásos életre ébredhet.

A alapítókát eljárásukban tehát nem kalmár szellem, nem magas százalék átáni törekvés vezette, hanem egyedül az ügy iránti érdeklődés, a közjó előmozdítása iránti élénk érzet. Kezdeményezésük élénk visszhangra talált a mérvadó körökben. Baross Gábor kereskedelmi miniszter ő Excellentiája póstaszállítás címén 2000 frtot biztosított 10 éven át és Somogy-, Zala-, Veszprémegek törvényhatóságai két-két ezer frt segélyt s a megfelelő kikötők építését szavazták meg.

— Az igaz; csak hogy én nem a tudómet is megtámadta s előbb-utóbb, pár nap alatt is bekövetkezik a halál. Halja csak? és egyet hűztam, mintha nagy lélekzetet vennék. Miként zörög a mellem! . . .

Valóságos vitába keveredtünk; de legyőzni nem bírt az orvos. Végre aztán elhallgatott. Láttam, hogy mélyen gondolkozik. Egyszerre felüté fejét; mintha mosolygott is volna, úgy véltem. Újból vizsgált, kérdez s végül így szól:

— Csakugyan komoly a baj, most látom. De ha lehet, segíték. Még lehet.

— Oh, mentsem meg, kedves, jó doktor úr! . . .

— Azt hiszem, megmenthetem. Most írok receptet; az utasításokat elmondom s aztán csak legyen nyugodtan. Reggel majd eljövök ismét.

Hej, mikor azt mondja az orvos: csakugyan komoly a baj! Akkor már zicher, hogy elpatkol az ember. Nem is volt az én életem többet ettől a perctől fogva élet, hanem haldoklás. S még minő haldoklás! . . . feleségem, gyermekeim, — gyermekeim, feleségem! Szüntelen e gondolat körül forgott összes lelki működésem. Csodálom, hogy kibírtam a sok szenvedést, hogy bele nem haltam igazán . . .

Reggel csakugyan eljött ismét az orvos. Mikor meglátott, jól észre vettem rajta, hogy megjíedt.

— Az Istenért, hát nem jobban, inkább rosszabbul?

— Az ám, — teledem elhaló hangon.

Motoz, vizsgált, gondolkozik. Végre erélyes, elhatározó hangon azt mondja:

— Most már csak egy mód van arra, hogy megmenthessem. Bele egyezik?

— Mindenbe, — válaszolám én már szinte közönynyel a halál nagy gondolatának behatása alatt. Hát mi lenne az?

— Eret kell vágni az ön karján.

— Hát csak tessék . . .

Nem is éreztem, mikor felnyitotta bal karom egyik erét, de annyival élesebb fájdalom nyilalott szívem legközepébe, mikor ijedt, kétségbeesett hangon elküiltja magát az orvos:

— Jaj, uram, én most megöltem önt! Most veszem csak észre, hogy éppen avval a műszerrel vágtam meg az ön karját, melylyel tegnap hullát boncoltam s melyet elfelejttem megmosni. Ön most hullamérgezés áldozata lesz . . .

Nem képzelheted, oh, hogyan is képzelhetéd! — mily érzelmek zibbaszták meg minden idegemet e rettenetes szavakra. Szólni nem tudtam, feleségem elájult. Az orvos izgett-mozgott, keresgált. Aztán sebemet bekötözte. A halálveríték kiűtött arcomon. Éreztem, hogy meghalok. Szemem homályosulni kezdett.

— Oh, én gyilkosom! Ennyit mégis tudtam szólni s aztán minden elsötétült előttem. Meghaltam. Azaz hogy elájultam.

Mire magamhoz tértem, sebemet az orvos kimosta, desinificálta. Feleségem mellettem ült, kezét homlokomon tartva.

— Hogy érzed magadat Szezikém?

— Hát még nem haltam meg? Hol az a gyilkos?

— Nincs itt a kedves doktor úr. De ne nézz rám olyan szemekkel, édes . . .

— Mi-i-i! kedves? Aki engem meggyilkol . . .

— Dehogya gyilkol, Szezikém! Meggyógyulsz, azt mondta a doktor úr.

Mi ütött az én édes kis jó feleségembe? kedves — és aztán ez a derült kép . . . Nyugalankodni kezdtem. Hát már meg sem halhatok békén, abban a tudatban, hogy egy hű, gyászoló hitvest hagyok hátra . . . Most már két nagy bajt éreztem: közeli halálotam és

a — féltékenységet. Influenza, hurut . . . bliktri mindenik! El is mult már mindenik! Ugyan, talán még egyszer felkelhetnék. Felülök, semmi bajt sem érzek. Le akarok lépni az ágyról; de feleségem visszatart.

— Nem szabad kedvesem. A doktor úr azt mondta: sebed meg fog gyógyulni, de gondosan ápolni kell.

Fekve maradtam, de abból ugyan nem hittem egy betűt sem, hogy hullamérgezés áldozata nem leszek. Pedig hát influenzám már egy esep sem volt ám. Haj, de az a . . . méreg, az!

Folyton karomat tapogattam. Szívem verését, pulzusomat figyeltem: hogy ugyan hát melyik percben áll be a halál.

De bizony csak nem állt be; sőt két nap mulva karom sebje is begyógyult s nekem kutyabajom sem volt többé.

Ekkor mosolyogva belép hozzám az orvos.

— Na, hát nem halt meg?

— Még nem. De később még beállhat a hullamérgezés, ugy-e?

— Dehogya áll! Hiszen csak tréfa volt az egész, hogy önt e képzelődéséből kigyógyítsam. Csak nem tételez fel egy orvosról olyan végzetes hanyagságot, hogy a bonckéssel vágjon eret, habár az teljesen vérszentes is. — Oh csokolni való, kedves, derék orvosom!

Meghatottságomban nem tudtam még hálásavakat sem rebegni.

A gyógyszer erős volt, de hasznos is. Soha többé képzelődő nem leszek!

— Idealista sem?

— De az egy kicsit igen. Hisz úgy is olyan sok ember van, ki maga a megtestesült materializmus!

— Helyesen van.

Az alapítók megelégedéssel látták, hogy tervük eleinte minden számbavehető factor részéről jóakaró, mondhatni lelkesült pártfogásra talált. Ily látszólagos kedvező kilátások közepette fogtak hozzá a terv valószínűsítéséhez. A kereskedelmi miniszter ó Excl. kívánatára részvény-társasággá alakultak, a szükséges tőkét befizették, az első hajó építését elrendelték és részvény-aláírási ivatek bocsátottak közzé, de már itt kellett tapasztalunk, hogy ezeket épen a közvetlen érdekelt közönség alig számbavehető összegben írta alá.

Dacára ezen közönynek, már két hónappal alakulásunk után forgalomba bocsátottuk első „Kelen“ nevű gőzhajónkat, mely kiváló szaktérfaiki itelete szerint ép úgy tökéletes biztonság, mint felette gyors járat és külön tekintetben bármely külföldi eszközzel versenyezhet és a közönség legmagasabb igényeinek is megfelel.

Megindítottuk a közlekedést Siófok-Balaton-Füred és Almádi között, ezzel tervünk első részét, ígéretünk-höz képest, pontosan teljesítve. A viteldijak megállapításánál az igazgatóság szem előtt tartotta a vállalat keletkezésének főindokát: a Balaton vidék emelését, a közönség érdekét, nemkülönböztetve pedig a kereskedelmi miniszter úr közgazdasági szempontokból vezérelt tarifa politikáját is. A viteldijak tehát lehetőleg alacsony összegben, még mindenféle külön kedvezmények mellett lettek megállapítva, a déli vasuti társaságnál külön gyorsított kényelmes menetrendet eszközöltünk ki és egyúttal folyamodtunk a pénzügyminiszter ó nagyméltóságához, hogy az 1887. XIV. törv. értelmében a balatoni rév-közlekedésért nem járó 18% közlekedési adó behajtását szüntesse be.

Azt véltük, hogy a közlekedés olesósága is nagy mérvben növelni fogja a forgalmat és ez uton is sikerülni fog, hogy ismét Széchenyit idézzük:

„Országunk szinte legkisebb magyar vidékét elhanyagolt állapotából kiemelni.“

Az első évad alatt már sajnálattal kellett tapasztalunk, hogy a megyei törvényhatóságok részéről kilátásba helyezett anyagi és erkölcsi támogatás elmaradt, sőt miniszteri jóváhagyást nyert közgyűlési határozatok is későbbi határozatok által lényegesen meg lettek változtatva. A évad befejeztével pedig a zárszámadásokból kitűnt, hogy az elért eredmény, a legnagyobb takarékoság dacára, igen kedvezőtlen, a mennyiben a legsűrűbben igénybe vett járat t. i. Siófok-Balaton-Füred közöttinek, bevétele alig fedezi az üzem költségeit, a Füred-Almádi közötti pedig tetemes veszteséggel járt. A szállítási adót, még pedig a révjáratokért is a törvény nyilvános határozata ellenére be kellett fizetnünk.

Ez volt eredménye önzetlen törekvésünk és áldozatkész működésünknek tennállásunk első évadában.

Midőn most közlekedési tervünk második és nagyobb terjedelmű részének kivételéhez kell fogunk, szemben a megyei közhatalóságok részéről reményelt erkölcsi és anyagi támogatás elmaradásával és a kedvezőtlen anyagi eredménnyel, érezt megfontolást igényel, vajjon a létesítéshez szükséges nagymérvű befektetéseket és építkezéseket eszközöljük-e vagy nem?

Eredeti közlekedési tervünk és időközben szerzett tapasztalatunk szerint ugyan is szükséges még két gőzhajó beszerzése, mert csak ez által érhetjük el, hogy az egész Balaton mentében és a vasuti járatokkal összhangban naponta egy, és részint kettős összeköttetést létesítsünk, melyre minden időjárás és bekövetkező esélyektől menten biztosan számíthatson a közönség. Mindez tetemesen új pénzáldozatokat igényel, az eddig elért eredmény pedig nem biztat annak feltevésére, hogy az elérendő jövődelem csak a forgalmi kiadásokat, de még kevésbé a befektetett tőke legszerűsebb kamatait is fedezni fogja. Ha tehát vállalatunk alapításánál és fejlesztésénél egyedül a fiskális érdek volna döntő, ha tisztán nyereség céljából alapított társaságról volna szó, akkor az eddigi anyagi sikertelenség után, a mérvadó tényezők gyorsan elpárolgott jelkesedésével és a nagy közönségnek merev mozdulatlanságával szemben józan észszel csakis az alig alapított vállalat felszámolását határozhatnók el és már szándékunk is ez volt: midőn egyrészt a minden életképes vállalkozást előmozdítani törekvő kereskedelmi miniszter ó Excellenciája által kilátásba helyezett magasabb postaszállítási díjak, másrészt az, e sorok elején említett értekezleten nyert hazafiai biztatások új reményeket ébresztettek bennünk, és így egy utolsó kísérletet teszünk arra nézve, hogy az elalvó lelkesedést felélesztjük, a siker iránti hitet felkeltsük és az érdekelt köröket váltvetett munkára és segélynyújtásra bírjuk.

E tekintetben most, majdnem egy fél század letele után is legalkalmasabbnak tartjuk ismét a legnagyobb magyar idevágó szavait idézni, mert hisz n senki sem tudná nálánál nagyobb emeléssel, józansággal és ékesszólással ezen ügyet megvédeni, propagálni és iránta lelkesedést ébreszteni. Széchenyi példázgatva idegen országokról elmondja:

„hogy Angliában és más cultivált államokban számos híd és egyéb közlekedési vállalat létezik, mely egy százaléket sem jövődelen, és mégis találkozik eléj részvényes efféle új vállalatra.“

a dolognak a magyarázata pedig az, hogy „a rövidlebre vett út néha egész tájnak, különösen pedig valami izólt városrészeknek rögtön kettősített, sőt ennél is magasabbra emelt becsét, és másrészt

„Ha el nem alszunk és csak kis része találkozik bennünk azon életerőnek, melyek szövetséges Amerika közzéni oly példátlan felvirágzását, hol mind tudva van, alig létezik bármely valóság közti víz, melyre tüstént és mindenek előtt gőzöst ne állítanak, mely azután biztos közlekedés megújítása által maga után vonja a partok haszonvételeit, házakkal és véjkép virágzó városok-kali ellátását.“

Sajnos, hogy mit nagy hazánkfia 45 év előtt mondott, ma, midőn országzerzte 6000 kilométer vasu-

tat millióknak árán subventionálunk, a Balaton-vidék viszonyaira még most is szóról szóra alkalmazható.

Azután áttérve a terv kivételére, Széchenyi így folytatja:

„hogy a dolog közvetlen eszközlése tulajdonképpen két illet, még könnyebb a választ, mert ugyan két illetve a világ hátán mást, mint legközelebről is Somogy, és Veszprém- és Zalamegyék balatonparti birtokosai és tüstént ezek után az érintett megyék fellebb lakó földtulajdonosai, mert hiszen ha ezek nem szeretik magukat eléggé, miszerint ez eszmét létesítsék, ugyan kérdem, miért szeresse annyira őket más?“

Az, hogy a Balaton-gőzhajózás által a balatonpartiak ropant nyerne, előttem bizonyos, midőn a részvényesek lat maga tén nyereséggel, de tén veszteséggel is jár.

Széchenyi István, mint a fenti idézésekből kiténik, biztosnak tartotta, hogy a hajójáratok által a Balaton partvidékei élénkület, a földbirtok értéke nagyban emelkedni fognak, de bizonytalanannak tartotta a közlekedési vállalat jövődélmezőségét és így áll az ügy—most is. Ó az akkori viszonyoknak megfelelően a szükséges tőke beszerzése végett buzditó és lelkesítő szavaival az egyesekhez fordult; az általa propagált ügy mostani állása már sokkal kedvezőbb, a mennyiben még a kibővített tervünk kivételére szükséges tőkének legnagyobb részével már is rendelkezünk, és így a létesítési munkának legnehezebb részét saját erőnkől elvégeztük.

A Balatonon egy megfelelő közlekedés teremtése nehéz dolog, fejlesztése sok időbe, de főképp még nagy áldozatokba kerül. Mi a tőkét megteremtettük és a további szükséges áldozatok hozatalára most még kések vagyunk, de nézetünk az, hogy az ügynek rossz szolgálatot tennék, ha kötelességünknek nem tartanánk oda hatni, hogy azok, kik ezen általunk alapított közlekedési vállalat vezetésében netalan utánunk következnek, egy már szilárd alapon tekvő vállalatot ne találjanak, melynek fentartása és fejlesztése további áldozatok nélkül is lehetséges legyen. Azért is a fentforgó viszonyoknak már most lehető teljes, — mert tapasztalatunk alapuló — ismeretével és komoly megfontolás után mondjuk ki, hogy:

1-szor. A közlekedés kell, hogy az egész tavon végig, naponta egy, de a körülményekhez és vasuti járatokhoz mérten kétszeri legyen.

2-szor. Hogy egy ily megfelelő közlekedés fentartására és fejlesztésére három gőzhajó beszerzése okvetlenül szükséges.

3-szor. Hogy az üzemköltség fedezésére, a szükséges javítások eszközlésére, egy megfelelő hányad leírására és a befektetett tőkénk legesekélyebb mérvű kamatozására legalább az első 10 éven át 15000 frt évi segélyezés szükséges, melyhez a magas kormány (200—250 kilométer naponta) postaszállítás címén 6000 frttal, Somogy-, Zala és Veszprémmegyék mind-egyike 3000 frttal járuljon, mely összegek megköntendő szerződésük alapján csak a járatok megkezdése után tétetnénk folyóvá.

4-szer. Hogy a fentnevezett tek. megyék az általuk kívánt kikötő-hidakat és hozzávezető utakat megépítsék és fentartsák.

Ezen segélyezés ellenében társulatunk kötelezné magát, hogy:

a) a már meglévő gőzshöz még két gőzhajót építsen, tehát összesen három hajót beszeressen;

b) hogy május hó 15-től szeptember végeig, sőt a körülményekhez és szükséglethez képest a szünet befejeztéig a közlekedést az egész tavon fentartsa;

c) hogy mindenütt, hol megfelelő kikötő-híd rendelkezésére bocsátatik, egy megálló helyet és rendes összeköttetést alakít; így p. o. lehetnének állomások Siófok, Kenese, Almádi, Alsó Ors, Balatonfüred, Tihany, Udvari, Zánka, Szepezd, Réhfülp, Badaacsony, Szigliget, Ederies, Keszthely, Balaton-Berény, Szent-György, Fonyód, Boglár, Lelle, Szemes, Köröshegy;

d) hogy a villami postát külön díjazás nélkül pontosan szállítsa;

e) hogy a kikötő-hidak építéséhez szükséges anyagot önköltségén nyereség-vesztés nélkül szállítandja;

f) hogy a somogy megyei Balaton-járásbeli közutak építésére és fentartására szükséges kőanyagot a szerződési 10 éven át szintén önköltségén szállítandja;

g) hogy ép úgy a boglári kikötő, mint a többi kiszálló-hidak építését, egy a talaj és a viszonyokhoz képest egyezőségileg megállapítandó fix összegben vállalni kész.

Lehetne ugyan a segélyezésnek azon módját is javaslatba hozni, mely szerint a befektetett tőkének bizonyos százaléka biztosítottatik — és ez volna társulatunkra nézve az előnyösebb mód — de minthogy nines remény arra, hogy a tisztelt hatóságok évi költségvetéseiket egy annyira bizonytalan üzlet hullámszásának kitégyék; minthogy továbbá az üzleteredmény megállapítása évenként megújuló sűrűlódásokra szolgálhatna alkalmat: kénytelenek voltunk a befektetett tőke esetleges kamatoztatásának egész kockázatát magunkra venni és a segélyt fix összegben megállapítani. A helyzet ily formán tisztázva van, a mennyiben a tisztelt törvényhatóságok előtt ismeretes, hogy mit adnak és mit követelhetnek ezen adományukért.

Ezzel a jelen sorok kezdetén említett értekezlet, felhívásának eleget téve, a fentiekben foglaltuk össze mindazt, a mit a hivatott és intéző-köröknek összes figyelembevétel végett előterjesztendőnek tartottunk; ismételjük, hogy komoly szándékunk az egyszer megkezdett közlekedési tervünket egész terjedelmében létesíteni, de sajnálattal kell kijelentnünk, hogy ép oly komoly szándékunk társulatunk felszámolását (liquiditóját) elhatározni és közvetlenül keresztül vinni, ha ezen csekély mérvű segélyezés is megtagadattánk.

Ezen társulat alapítói, kik nem csekély részben adófizető polgárai e hazának, még mindig azon remény-

ben vannak, hogy ott, hol vasutak segélyezésére milliókat költhetünk, néhány ezer forint segély nem fog megtagadattni egy egész vidék halotti merevségének feltámasztására, nem fog megtagadattni ott, hol több 100,000 hold flloxera által elpusztított szőlők villatekéké való átalakításáról és sok ezer szorgalmas és tősgyökerez magyar lakos esetleges kivándorlásáról van szó.

Végül ismét a „Legnagyobb magyar“ szavait kell idéznünk, melyekkel tervét figyelembe vétetni kéri:

„Vegyük tehát e három megye — Zala, Somogy és Veszprém — lelkes rendei, alázattal kérem, e vállalat pártolását kegyesen magukra és én, legyenek meggyőződve, mindent elkövetendek, mi csekély erőmből telik, az ügy mindinkább sikere és kifejtése végett, mely az egész honé ugyan, mert Magyarország csak egy, de különösen Zala-, Somogy és Veszprémé, melyek a magyar földnek oly annyira fénylő gyöngyei.“

Ezzel a fent tisztelt hatóságok és képviselő urak pártfogásába ajánljuk ezen nemesak helyiérdekű, de országos ügyet azzal a meggyőzőléssel, hogy most, azaz idejekorán ezen aránylagos kis áldozatok árán az egész érdekelt vidéknek anyagi helyzete nagy mérvben javulni, a földbirtok értéke és az adóképesseg emelkedni és ezzel a lakosság jóléte is fokozódni fog, maradván kiváló tisztelettel.

1890. január 18-án.

A Balaton-tavi gőzhajózási részvénytársulat igazgatósága.

Eszterházy Mihály gróf.
Nádasdy Ferencz gróf.
Szarvasy Sándor.

A „Tapolczai Kaszinó-egyesület“ közgyűlése.

A tapolczai kaszinó-egyesület évi rendes közgyűlését az egyesület helyiségeben január 26-án tartotta Takács Jenő alelnök elnökléte alatt, ki is a közgyűlést megnyitván, jelenté, hogy Kovács Rezső titkár és Vastagh János pénztárnok betegség miatt meg nem jelenhettek, minélfogva előbbi helyett a titkári jelentést, utóbbi helyett pedig a mult évi zárszámadást és a folyó évi költségtervet Glazer Sándor egyesületi tag fogja felolvasni, illetőleg előterjeszteni s ugyancsak ő fogja vezetni a közgyűlés jegyzőkönyvét is.

Glazer Sándor felolvassa a Kovács Rezső által szerkesztett titkári jelentést, mely szerint a mult 1889. évben egy rendes közgyűlést volt január 27-én, ezenkívül Székely Emilnek az elnöki átásról történt lemondása folytán július 7-ére rendkívüli közgyűlést volt összehíva, mely azonban a tagoknak kellő számban meg nem jelenése miatt megtartható nem volt s helyette újabb rendkívüli közgyűlést nem tartatván, az egyesületet az év további folyamában Takács Jenő alelnök vezette. A titkári jelentés sajnálkozásának ad kitejezést Székely Emilnek az elnökségről lemondása telett s kötelességet vél teljesíteni, a midőn felemli, hogy Székely Emil az egyesületet az 1886—1889. években, mint közkedveltségű, szeretett s az egyesület ügyeit odaadással végező elnök vezette. Előadja ezek után, hogy a mult évben felvétellett 10 rendes és 1 kiültag, törölletett 2 rendes, 1 kiültag s így az uponnan tevelték száma négygyel haladja meg a kilépetteket. Az év végén volt 47 rendes, 31 kül- és 3 ideglenes, vagyis összesen 81 tag. A tagok közül a mult év folyamában elhaltak: Nemeth József és Miloszávyevits Ernő. Az igazgatóság 13 ülést tartott s 35 ügyet intézett el. Az alelnök deczember 7-én pénztár vizsgálatot tartott s a pénztárt rendben találta. A tagoknak rendelkezésére állott 4 politikai, 1 szépirodalmi, 1 vármegyei és 2 élelap, ezenkívül az egyesület a természetudományi társulat tagjai közé is belépett. Az egyesület helyisége a tagok által eléggé látogatva volt s így remélhető, hogy az egyesület azon családias szinezett körben, melyben jelenleg mozog, erősödni és növekedni fog.

A felolvasott titkári jelentés tudomásul vétetvén, Glazer Sándor jegyző felolvassa a mult évi zárszámadást s a folyó évi költségtervet. A zárszámadás szerint pénztári maradvány 1888. évről 56 frt 84 kr., tagsági díjak az előbbi évekről 67 frt, tagsági díjak 1889. évről 185 frt 75 kr., tagsági díjak az 1890. évre 16 frt, hírlapok elárusításából 9 frt 40 kr., Szilveszter-estély tiszta jövődéme 33 frt 45 kr., takarékpénztárban levő pénz kamataiból 70 frt, összesen 369 frt 14 kr. Ezzel szemben: hírlapok s folyóiratokra 131 frt 48 kr., fűtés és világításra 75 frt, könyvtárra 12 frt 19 kr., irodai szerek és különfélekre 58 frt 38 kr., pénztári maradvány 1889 végén 92 frt 09 kr., összesen mint fennebb 369 frt 14 kr. A zárszámadás tudomásul vétetvén, a felmentvény megadatott. Az 1890. évi költségterv szerint pénztári maradvány a mult évről 92 frt 09 kr., tagsági díj hátralék 136 frt 25 kr., hírlapok elárusításából 12 frt, 1890. évi tagsági díjakból 277 frt, együtt 517 frt 34 kr., ezzel szemben helyiség fűtése és világítása 100 frt, hírlapok s folyóiratokra 137 frt, irodaszerekre 25 frt, levélhordónak 8 frt, előre nem látható kiadásokra 25 frt, könyvekre s folyóiratokra 100 frt, remélhető pénztári maradvány 395 frt, együtt mint fennebb 517 frt 34 kr. A költségvetés jóváhagyólag tudomásul vétetett. A számvizsgáló bizottság tagjainul megválasztattak: Márton Sándor, Keszler Gyula és Téts Károly egyesületi tagok.

Elnököl alelnök a jegyzőkönyv hitelesítésére Márton Gáspár és Mojzer Ferencz egyesületi tagokat kiküldtven, bejelentette az igazgatóság lemondását s egyúttal a közgyűlés vezetését Csendes József korelnöknek adta át, kinek vezetése alatt az új igazgatóság a következőleg választott meg: elnök Takács Jenő, alelnök dr. Esső Gyula, titkár Kovács Rezső, pénztárnok Glazer Sándor, háznagy Diénes Sándor, tagok dr. Beszedits Ede, Székely Emil; póttag (a megválasztott dr. Tury Sándor lemondása után) Csendes József.

Ezek után a közgyűlés az új elnök és korelnök életetésével véget ért.

Zala-Egerszeg rend. tan. város ügyrendje az 1890-ik évre.

Kovács Károly polgármester, egyszersmind közegészségügyi előadó.

Németh Elek főjegyző, egyszersmind helyettes polgármester, a közigazgatási és iparügyek előadója.

Braunstein József tanácsos, árvaügyek előadója, egyszersmind községbíró.

Vöczköndy László aljegyző, a közigazgatási és katonaiügyek előadója.

Simonffy István ellenőr, az összes adóügyek előadója.

Németh Elek főjegyző; előad: hétfőn, szerdán és pénteken délelőtt 11 órakor.

Braunstein József tanácsos; előad: árva és egyéb ügyekben szerdán d. e. 10 óratól.

Vöczköndy László aljegyző; előad: kedden, csütörtökön és szombaton délelőtt 11 órakor.

Simonffy István ellenőr; előad: mindennap a normanapok kivételével reggel 8 órakor.

Rendszerinti tanácsülések: minden hó 1-ső szerdáján délelőtt 9 órakor teljes tanácsülés, egyébként közigazgatási ügyekben szerdán reggel 9 óratól.

Rendkívüli tanácsülés a polgármester meghívására a szükséghez képest mindennap tartható.

Hivatalos órák: reggel 8-tól 12-ig, délután 2-től 5 óráig, vasár és ünnepnapokon reggel 9-től 11 óráig.

Kelt Zala-Egerszegen, 1899. évi január hó 22-én tartott tanács ülésből.

Németh Elek sk., Kovács Károly sk.,
v. főjegyző. polgármester.

2700/kig. 1889.

Hivatalos rovat.

Zalavármegye tekintetes alispánjának 1889. évi november hó 7-én kelt 24272 n. 1889. számú rendelete folytán Zala-Egerszeg rend. tan. város tanácsa által a város területén levő szőlő birtokosok saját jól megőrzendő érdekükben is felhivatnak és utasítottak, hogy a „peronospora viticola“ néven ismeretes, s a szőlőtermést ez ideig tapasztalat szerint veszélyesen megtámadó betegség elterjedésének megállítására végett a szőlő leveleket mind gyűjtessék össze, és égettessék meg, s a hol ezen betegség nagy mértékben észleltetett, ott a kárak is megégettesenek illetve megpörköltessenek.

2-or. Köztudomású és sajnosan érzett másik baj a múlt évi gyümölcs terméstönkre tevő hernyók túlságos elszaporodása, mi ha gyökeresen és lehető gyorsan nem irtatik ki, az ez évi gyümölcs terményre is veszélyes lesz, miért is felhivatnak a szőlő és gyümölcsös tulajdonosok, hogy a hernyózást legkésőbb 1890. évi március hó 1-ig annál inkább teljesítsék, mert akkor a város tanácsa által vizsgálat fog ez ügyben tartatni, s a hernyó irtást elhanyagolók ellen a legszigorúbban fog eljárni.

Megjegyeztetik, hogy a tapasztalat szerint a tölgyfák leginkább elősegítik a hernyó szaporodást, emellett fogva kívánatos volna, hogy azon szőlőbirtokosok, a kiknek szőlő birtokain tölgyfák lennének, tölgyfákat kiirtassák.

Zala-Egerszeg, 1890. január 31-én.

Kovács Károly
polgármester.

Helyi, megyei és vegyes hírek.

Emlékszó gróf Festetics Györgynek, a „Georgicon megalapítójának“. Deminger Imre, a keszthelyi gazdasági intézet igazgatója, a keszthelyi gazdakör elnöke, a kör január hó 3-án tartott gyűlésén indítványozta, hogy gróf Festetics Györgynek érdemei emlékszóval által örökítsenek meg. A kör lelkesült örömmel fogadta el az indítványt és elhatározta, hogy ez iránt országos mozgalmat indít. A hazánk mezőgazdasági fejlődésében oly nagy szerepet játszó gróf 1797-ben alapította a „Georgicon“; az alapításnak közelgő 100-ik évfordulója kedvező alkalom lenne a kegyelet lerovására.

Szőlőbirtokosaink figyelmébe ajánljuk a „Zalavármegyei gazdasági egyesület“ elnökségének következő felhívását: „A Zalamegyei gazdasági egyesület“ megbízásából Orosz Pál egyetemi titkár által szerkesztett füzet, mely az elmúlt évben megyénkben is legtöbb helyen pusztítólag fellépett szőlőlevél penész (Peronospora viticola) elleni védekezést ismertette, a gazdasági egyesület költségén 1000 példányban kinyomtatott s abból 600 példány a szőlőműveléssel foglalkozó községek közötti díjtalan kiosztás végett a tekintetes megyehatóságokhoz felküldetett. A védekezéshez szükséges fecskendő beszerzését a zalamegyei gazdasági egyesület eszközöli s mert a tömeges beszerzésnél nevezetes árendemény — körülbelül 25% darabonként — érhető el, felhívom a t. gazdaközöniséget, hogy aki ily fecskendőt beszerezni óhajt, azt legelőszőrűben a gazdasági egyesület útján teheti. Kérem az ez iránti megbízást az egyesület titkárságával tudatni. Kelt Zala-Egerszegen, 1890. január 28-án. Háczy Kálmán elnök.

Hangverseny. A polgári- és középkereskedelmi iskola tanári testülete már jelzett hangversenyt február 15-én meg fogja tartani. — A meghívók a jövő héten fognak szétküldetni.

Gyászhir. Györfly Dániel, megyei törvényszéki bizottsági tag, ügyvéd, volt megyei főszolgabíró január hó 21-én Köves-Kállán elhunyt. Béke poraira! Elhunytától a család a következő gyászjelentést adta ki: Alólírottak fájdalomtól lesújtott szívvel tudatják Györfly Dánielnek, birtokos, megyebizottsági tag, okleveles ügyvéd s volt megyei főszolgabírónak, élete 72-ik évében hosszabb betegség után ez évi jan. hó 21-dik napján, bekövetkezett halálát. A hült tetemek f. hó 21-dik napján d. e. 10 órakor tognak a köveskallai sírkertbe a helyi hitv. szertartása szerint örök nyugalomra té-

teni. Kelt Köveskállán, 1890. január 21. napján. Béke hamvaira! Özv. Györfly Dánielné, szül. Kerkápoly Eszter, hátrahagyott hitvese; Györfly Géza, fia; Györfly Etelka, Györfly Zoltán, Györfly Erzsike, Györfly Dani unokái; Györfly Gézané, szül. Vadnay Julianna, menyje; özv. Keresztes Gábor, szül. Györfly Eszter, Vörösmarty Józsefné szül. Györfly Zsófia, testvérei.

Állando választmányi ütés. A megyei törvényszéki bizottságnak december 16-án tartott rendes közgyűlése határozatahoz képest f. hó 10-én tartandó rendkívüli közgyűlésen felveendő törvényhatósági ügyek közgyűlési tárgyalásának előkészítése végett az állandó választmány ülése f. hó 5-én d. e. fél tíz órakor tartatik a nagy megyeház gyűléstermében.

Ügytész a Krou-siremlékre. A zalavármegyei tanítók által néhai Krób Pál zalavármegyei kir. tantálygyelölő siremlékére eszközölt gyűlés összege az 1889-iki év végén a kamatokkal együtt 184 frt 38 krt tesz ki.

Athélezés. A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter *Davitz Sándor* rázs-kanizsai állami elemi iskolai tanítót a stridói áll. elemi iskolához helyezte át.

A regalejg kartanitanasának ügyében a szabályszerű tárgyalások városunkban f. hó 17-én kezdődnek.

A zala-egerszegi kereskedő ifjak onkepző együlete által saját könyvtára javára tervbe vett s két ízben is elhalasztott, felolvasással egybekötött táncestély f. évi február hó 8-án tartatik meg, miről a meghívott n. é. közöniséget tisztelettel értesít a rendezőség.

Közgyűlés. A zala-egerszegi iparos ifjak önképző és betegsegélyező egyesülete évi rendes közgyűlését f. hó 2-án délután 1/2 2 órakor tartja a polgári iskola rajztermében a következő tárgysorozattal: Elnöki jelentés; az 1890-ik évi költségvetés tárgyalása; az alapszabályok módosítása; tisztújítás; indítványok.

Uj középkereskedelmi iskola Zalavármegyében. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a nagykanizsai izraelita hitközségnek egy három osztályú középkereskedelmi iskola nyitását megengedte.

Hatalozás. *Boschán József* helybeli, közbecsülésben állott kereskedő, izr. hitközségi előjáró, január hó 30-án jobblétre szenderült. Temetése f. hó 2-án délután két órakor tartatik. Béke poraira!

Iparos-bál. A keszthelyi ipartestület január hó 25-iki bálja kitünően sikerült. Az „Amazon szálloda“ nagyterme és melléképületei zsutolóság megteltek. Közel 100 fiatal leány jelent meg a bálban; végtelen malheur, hogy aránylag kevés volt a táncos. Így aztán csak 80 pár járhatta a négyeseket, a többiek kenytelnek voltak ülni. A táncos nők közül legszebb volt *Svedics Berta*, továbbá *Szabó Ilonka*, *Kocsis Karolin*, *Vitárus Mariska*, *Manheim Bella*, *Ujváry Lina*, *Neiger Lóri*, *Luperszbeck nővérek*, *Gröniczter Miczi*, *Józsa Vilma*, *Hem Teréz*, *Loskay Anna*, *Ring Mariska*, *Kovács Lujza*, *Friesz Vilma*, *Orovicz nővérek*, *Singer nővérek* stb. Nagy Istvánné, *Szalay Ignác*né, *Riha János*né, *Rayman J.*, *Friesz E.* né stb. úrnők. Az ipartestületi könyvtára a bál szép összeget eredményezett. Közbotrányt keltett *Zsilinszky Lajos* vendéglős, ki a bál alkalmával az iparosokat drága és rossz étellel traktálta.

Hatalozás. *Garger Vida* nyugalmazott ménés-mester, a keszthelyi „Nemzeti szálloda“ tulajdonosa, jan. 25-én 77 éves korában meghalt. Temetése 27-én nagy részvét mellett ment végbe. A gyászteremtést dr. Dunszt Ferencz apát végző.

A szepteki önkénytes tűzoltó egyletnek január hó 18-án megtartott tánc estélye igen szépen sikerült, s az egylet javára 43 frt 84 kr. tiszta nyereséggel zárult. Felülfizettek: *Szily Dezső* úr 5 frt, *N. N.*, 5 frt, *Magyar* úr 2 frt 40 kr., *Molnár István* úr 1 frt 20 kr., *Alter Péter* úr 1 frt 20 kr., *Alter* úr 60 kr., *N. N.*, 60 kr., *Takács Endre* úr 60 kr., *Árway* úr apóti 60 kr., *Orbán Endre* úr 70 kr., *N. N.*, *Ollár* 60 kr., *Tuss* úr 60 kr., *Böncz* úr 60 kr., *Nagy Ignác* úr 60 kr., *Bodineczky* úr 60 kr., *Császár János* úr 80 kr., *Rozs* úr 40 kr., *Hagelu* úr 40 kr., *Török Máté* úr 40 kr., *Varga István* úr 20 kr., *Magyar Károly* úr 20 kr., *N. N.*, 20 kr., *N. N.*, 10 kr., és *Sáner János* úr 10 krt, melyért ez uton is hálás köszönetet mond a rendezőség.

Az országos tanítói arhaváz alapra a zalavármegyei tanítók által eszközölt gyűjtés eredménye 1889. év december 31-én kamatokkal együtt: a esakortnyai járáskör gyűjtése 157 frt 90 kr., a letenyei járáskör 48 frt 85 kr., a sümegi járáskör 60 frt 62 kr., a zalavármegyei járáskör 307 frt 94 kr., a esabrendeki népiszkolai tantestület gyűjtése 12 frt 33 kr., a nagykanizsai járáskör 278 frt 41 kr., a keszthelyi járáskör 242 frt 75 kr., a sümegi volt központ gyűjtése 247 frt 86 kr., összesen 1356 frt 66 kr.

A zala-ivóví önkénytes tűzoltó egylet által december hó 31-én tartott táncmulatság alkalmával felülfizettek: *Szivós Lajos* 10 frt., *Thassy Imre* 5 frt., *Schönfeld Márk* 3 frt., *Koh Simon* 1 frt 50 kr., *Bruckner Miksa*, *Friedrich Antal*, *Marton Lajos* és *Mesterházy N.* 1—1 ft., *Binger Pál* 80 kr., dr. *Goldstein Károly*, *Kocsis Károly*, *Kádár Lajos*, *Frei Gusztáv*, *Takács János*, özv. *Arnstein Mór*né és *Brüll Károly* 50—50 kr., *Horváth Ferenc* 70 kr., *Jobbony Géza*, *Dukász Dávid* és *Srausz Miksa* 20—20 kr., *Baumgartner János* és *Császár Lajos* 10—10 kr. Fogadják a nemesszivű adakozók az egyesület legőszintébb köszönetét. Az egylet nevében *Goldstein Miksa* e. jegyző.

Felvétel a magyar állampolgári kötelekbe. Megyénk területén az 1889-iki év foytán négyen vétettek fel a magyar állam-polgári kötelekbe u. m. *Rieck Román* erdész lenda-újfalu lakos *Lenda-Ujfalu* községbe, *Frankl Károly* építész tapolezai lakos *Tapoleza* községbe, *Braum Ferencz* államvasuti hivatalnok, püspök-ladányi lakos *Keszthely* községbe és *Krippel József* Ferdinánd nagykanizsai lakos vasuti hivatalnok *Nagy-Kanizsa* városba.

Elbocsátás a magyar állampolgári kötelekbel. Megyénk területéről az 1889. évben a magyar állam polgári kötelekbel kiléptek: *Geiringer Izidor* zala-eger-

szegi illetőségű kereskedő *Ottakringbe*, *Kars Ferencz* letenyei illetőségű mérnök *Bécsbe*, *Biba Nándor* nagykanizsai illetőségű kereskedő *Bécsbe*, *Sziber Gyula* László stridói illetőségű szabósegéd *Bécsbe*, *Steiner Zsigmond* szent-békállai illetőségű szatócs *Bécsbe*, *Hirschl Anna* nagykanizsai illetőségű haztulajdonos *Lebersdorfba*, *Winter Ignác* sümegi illetőségű bizományárus *Bécsbe*, *Winter Zsigmond* sümegi illetőségű ügynök *Bécsbe*, *Fischer Nándor* esakortnyai illetőségű selyemárú gyáros *Bécsbe*.

A Pesti Zenemű-kiadó-hivatal (*Weinurm Antal*) felkéri szerkesztőségünket közölni, hogy az általa mult évi december havában hirdettet pályázat — melynek díja 5 db. m. aranyban lett megállapítva — a fentnevezett kiadóhivatal által kiadott *legjobb cine* tárgyában eredményre nem vezetett, mintán a kitűzött időre a pályázatok nem érkeztek be. Emellett fogva a pályázati hirdetés — mely tárgyban a díj odaítélése f. é. jan. 15-én lett volna közölni — tárgyalatánál lett, mit fentnevezett kiadóhivatal ezennel közölni tesz.

Amerikai szőlőveszszök. A meszesgyörki amerikai szőlőtelepben, mely a keszthelyi-vidéki gazdakör tulajdonosa, a *Riparia* veszszök annyira megerősödtek, hogy azoknak egy része már a jövő tavaszkor kiadható lesz. A m. györki szőlőtelep nagyobb része a mult 1889. évben beültetett és pedig 3 vágó sima *Riparia sauvage* veszszövel, 2 vágó gyökeres *Herbemont* és 2 vágó gyökeres *York Madeira* veszszövel. Még 3 vágó üres, ezt 1890-ben ültetik be; a m. miniszteriumtól kért a gazdakör gyökeres amerikai *Phylloxera* ellenálló veszszöket.

Felakasztotta magát. *Varga György* 18 éves bánokszentgyörgyi lakos január 26-án a kántortanító istállójában magát felakasztotta. Ongyilkosságot valószínűleg azért követte el, mivel előtte való napon édes anyja egy betörött ablakért veréssel fenyegette.

Vasuti menetrend. *Szent-Ivánról N-Kanizsa* felé indul 5 óra 56 percekor reggel (vegyes vonat), 12 óra 1 percekor délután, 8 óra 50 percekor este, 2 óra 45 percekor éjjel. *Szombathely felé* indul 8 óra 28 percekor reggel, 3 óra 32 percekor délután, 1 óra 48 percekor éjjel.

Irodalom.

„Magyar irok elete és munkai.“ Ily című, hézag pótló munka megírására vállalkozott érdemes tudósnk, *idősb Szinyei József*, a m. nemzeti muzeum hírlapkönyvtár óre, aki körülbelül három évtizedem át gyűjtögette a hozzá tartozó anyagot. Az anyaggyűjtés mar annyira haladt, hogy a munka közrebesatását el lehetett kezdeni. E mű magában foglalja betűrendben a magyarországi irok életrajzi adatait, munkái jegyzékét és a róluk szóló dolgozatok sorozatát. A négy kötetre (32 füzet) terjedő munka egyelőre negyedevenként kiadandó öt íves füzetekben jelenik meg, remélhető azonban, hogy 1896-ban az egész be lesz tejezve. Az első füzet megjelent s egy-egy füzet 50 kr-ért kapható *Hornyánszky Viktor* akadémiai könyvkereskedésében (Budapest. A m. tud. akadémia épületében). Irodalmi történetünk iránt érdeklődők figyelmét felhívjuk e hézagpótló munkára.

A „Hét“ből *Kiss József* új társadalmi, irodalmi és művészeti közlönyéből, vettük a 3. és 4-ik számokat a következő gazdag tartalommal: *Kronika Laciustól*, *Perdita*, *Vers Reviczky Gyulától*, *Szilveszter* testvér kísértése *Szomaházy Istvántól*, *Idegen költők* fordítás *Radó Antaltól*, *Tea Kossuthnál Porzótól*, *Vasuton*, *Rajz Malonyai Dezsőtől*, *Jászai Mari*. — Készt virágok *Gerő Odontól*. Az imádság. *Költemény Kozma Andortól*. A kis leány. *Enrie Castelnuovotól*. *Fordította Tóth Béla*. *Prókátorok Szécsi Ferenctől*. *Budapesti farsang*, *Irodalom*, *Színházi krónika*. A 4-ik szám tartalma: *Köl az Andrássy úton Kobór Tamástól*. *Vég-tárgyalás*. *Költemény Jakab Odontól*. A Holt völgyén. *Uti kaland Szemere Attilától*. *A Telekyekről Pázmány Dénestől*. A béli ruha *Herczegh Ferenctől*. *Sir előtt*. *Költemény Ebeczky Bélától*. *Hotel élet*. *Kairói tárcá* *Just Zsigmondtól*. *Várady Antalról Kenedi Gézátl*. *Tonesi Gabányitól*. *Jeunesse dorée*. *Költemény G. Etelkától*. *Irodalom*. *Uj könyvek*. *Nemzeti színház*. *Egyveleg*. *Képtalány*. *Sakk*. *Heti posta*. A lap most már minden vasárnap rendszeren megjelenik. Előfizetési ára egész évre 10 fr., félévre 5 fr., negyedévre 2 fr. 50 kr. Az előfizetési pénzek legelőszőrűben postautalványon *Hornyánszky Viktor* akad. könyvkereskedésébe (Budapest, akadémia utca 2. sz.) küldendők.

A „Pesti Hírlap“, mely valamennyi magyar lapnál gazdagabb és változatosabb tartalommal, naponta 16 sűrűn nyomott oldalon, vasár és ünnepnapokon pedig 20—24 oldalon jelenik meg, s az összes napilapok közül egyedül hoz héthetenként sorsolási tudósítás és külön zenemellékletet, jutányos árával fogva is (negyedévre 3 frt 50 kr., egy hóra 1 frt 20 kr.) legjobban ajánlható mindenkinek. Mutatványszámokat egy levelező lapon kifejezett óhajra bárkinek egész hétig küld ingyen és bérmetve a kiadóhivatal (Budapest, Légrádi testvérek, nándor utca 7. sz.) hová az előfizetési pénzek is küldendők.

A „Kis Ujság“ hazánk legelőszőrű politikailag független néplapja. — Jelszava: „Népjölét és független Magyarország!“ Van benne jó vezérek, a legfontosabb politikai hírek, érdekes helyi és vidéki közlemények a legkimerítőbb tudósításban, 2 érdekesítő regény, stb. — Előfizetési árak: 1 hóra 75 kr.; egy negyed évre 2 frt 25 kr.; egy fél évre 4 frt 50 kr. — Mutatványszámokat ingyen küld a „Kis Ujság“ kiadóhivatala, Budapest, IV. ker., Sarkantyus-utca 3. szám.

A 30.000 példányban megjelenő „Budapest“ című képes politikai napilap. — mely immár XIII-ik évfolyamát futja, — évről-évre nagyobb elterjedésnek örvend. Ma már annyi példányban jelenik meg, hogy két rotációs gépen nyomják, a mi hírlapirodalomunkban valóban páratlanul álló eset. A „Budapest“ e szokatlan

elterjedését egyrészt határozott nemzeties független irányának és kitűnő tudósításainak, másrészt pedig eredeti rajzok után készült képeinek köszönheti. A „Budapest”, — nem csinálva kétkulacos politikát, mint az mai nap-ság már a hírlaprodalomban is szokásos, — nyíltan és kitartóan Magyarország teljes állami függetlensége és önállósága mellett küzd. Azt akarja, hogy legyen önálló vámtörvényünk, nemzeti hadseregünk, saját bankunk, külön képviselőnk; szóval oda törekszik, hogy hazánk minden idegen beavatkozástól menten saját maga intézhesse államügyeit. S e törekvésében politikai életünknek olyan kitűnősegei támogatják, mint Irányi Dániel, Ugron Gábor, Madarász József, Thaly Kálmán, Polónyi Géza, Törs Kálmán, Petrich Ferenc, Lukács Gyula, Orbán Balázs, Tóth Ernő, Enyedi Lukács, Mezei Ernő stb., kikről ismételt hozott már a „Budapest” nagyérdékű közleményeket s a kiknek ígéretét bírja a szerkesztőség, hogy a lapot szellemileg továbbra is támogatni fogják. De a „Budapest” nyíltan bevallott politikai irányának szilárd és következetes megtartása mellett arra is kiváló gondot fordít, hogy olvasói úgy a hazai, mint a külföldi nevezetesebb eseményekről gyors és megbízható értesítést nyerjenek. E végből olyan levelezői kart szervezett, a minő egy lapnak sincs. Csak itt az országban 250 rendes levelezője van a „Budapest”-nek. E mellett állandó tudósítókat tart Bécsben, Belgrádban, Bukarestben, Berlinben, Konstantinápolyban, Parisban, Pétervárott, Rómában, Zsóniában, Zagrabban és New-Yorkban. A párisi kiállításra külön állandó tudósítót és rajzolókat küldött a „Budapest.” — Turinban, Kossuth Lajos nagy hazánkfia külön is fogadta ez év nyarán a „Budapest” rajzolóját, kitől több eredeti rajz vár megjelentésre. — A szóra-koztató olvasmányokra szintén nagy súlyt helyez a „Budapest.” — Tárca-rovata élénk és változatos: a mit eléggé igazol az is, hogy a közelmúltban irodalmunk majd mindegyik jelese tekereste dolgozataival a „Buda-pest”-et. — Közleményeket hozott: Abrányi Emilől, Bartók Lajostól, Hlyés Balintól, Inczédi Lászlótól, Kiss Józseftől, Komócsy Józseftől, Kistelekly Edétől, Koroda Páltól, Ney Ferencről, Luby Sándortól, Pósa Lajostól, Petri Móról, Reviczky Gyulától, Várady Antaltól stb. — Tárcaikat írta: Abrai Károly, Bródy Sándor, Degré Alajos, Erdélyi Gyula, Haller József gr., Murai Károly, Porzsoit Kálmán, Sebők Zsigmond, Sziklay János, Tolnai Lajos, Vay Sándor gr. stb. Regényeire hasonlóképp min-dig kiváló gondot fordít a „Budapest”; arra törekedvén, hogy ne csak érdeklésítő, hanem irodai színvonalon állók is legyenek, a mire nézve különben elég kezessé- get nyújtanak állandó regényírói, u. m. V. Gaál Karo-lina, Murai Károly, Mártonffy Frigyes, Sziklay János, Mátrai B. Béla, Tolnai Lajos, stb. Ezek mellett a „Buda-pest” folyvást három regényt közöl egyszerre, sőt mi-dőn közlendőinek anyaga megengedi, négy regényt is közöl, mint azt a nyár folyamán is tette. — Ezeket kívül, „Új Budapest” cím alatt vasárnapként humo-risztikus hetimellettlet csatolattatik a főlaphoz egészen ingyen. E humorisztikus melléklet kiigazítja a politikai és tár-sadalmi élet ferdeségeit, hoz jóízű adomákat, tréfás megjegyzéseket; végül pedig minden héten egy-egy talányt közöl, a melynek megfejtői között értékes jutalomkönyveket sorsol ki. — Ha még tudjuk, hogy e lap „Kis Gazda” rovata úgy a mezőgazdaságra, mint az iparügyekre kiváló gondot fordít s a közgazdaságot, — a többi lapoktól eltérőleg — akként kezeli, hogy az bárki által könnyen megértessék: úgy bátran elmond-hatjuk, hogy a „Budapest” — mely tényleg a legolcsóbb lap hazánkban — minden tekintetben alkalmas arra hogy minden magyar család állandó látogatója, házi-barátja legyen. Előfizetési ára egy hóra csak 1 forint; negyedévre 3 frt; félévre 6 frt; egy évre 12 frt. A „Budapest” előfizetői még a következő kedvezmény-ben részesülnek: Aki egész évre előfizet s az előfizetési összeget (12 frt) egyszerre küldi be, az a „Budapest” Nagy Képes Naptárát ingyen, aki fél évre előfizet s az előfizetési összeget (6 frt) egyszerre küldi be, a „Buda-pest” Kis Képes Naptárát ingyen, vagy a Nagy Képes Naptárt 40 krért, aki negyedévre fizet elő s az elő-fizetési összeget (3 frt) egyszerre küldi be: az a „Kis Képes Mese-Naptár” ingyen, vagy a Nagy Naptárt 50 krért, vagy a Kis Naptárt 25 kr. kedvezményes ár mellett fogja kapni. — Mutatványszámokkal bárkinek ingyen szolgál a „Budapest” kiadóhivatala. IV. ker. Sarkantyús-utca 3. sz. a.

Máj betegségek.

A máj a legnagyobb kiválasztó szerv az emberi testben és ép úgy működik, mint egy rosta vagy szűrő, hogy a vért megtisztítsa minden idegen anyagtól. Min den ecessé vér ezen szervben keresztül jut tulajdonképeni céljához. Ha a máj ezen munkáját csak hiányosan vagy éppen nem teljesíti, minek folytán tehát tisztáta lan anyagok maradnak a vérben, úgy ezáltal csakha mar megrontja az egész szervezetet és nyomban követ-kező tünetek lépnek fel: savanyúság a gyomorban, enyeges nyelv, rossz ízlés, főtájás, oldalszurás, szívdobó-gás, fülégés, láb és kéz fájás, k útések, álmatlan éjje-lek, nehéz álmok, étvágytalanság stb. stb.

Mindezen májbetegségek ellen az egyedüli nélkü-lözhetlen gyógyszer a Warner-féle Safe-Cure és minden esetben ez az egyedüli gyógymód biztos siker elérése céljából.

Timingshofer József Haagból (Felső-Ausztria) írja „1887 iki évben májbetegségbe estem és ugyanczen év november haváig a legnagyobb részt ágyban fekvő beteg voltam és annyira elgyengültem, hogy a szobá-ban alig bírtam lábra állni. November hónapban el-kezdtem Warner-Safe-Cure-ját használni és ettől rövid idő alatt annyira helyre jöttem, hogy most már üzlete-met folytathatom.”

A Warner-féle Safe-Cure palackokként kapható minden ismert gyógyszerárban. Főraktárak a „Meyváltó”-hoz címzett gyógyszerár Pozsonyban a Török József gyógyszerár Budapestben.

Közgazdaság.

A zalaegerszegi szöv. önszegélyző egylet merleg- és vagyon kimutatása 1890. év december hó 31-én.

Vagyon	frt.	kr.
Pénzkészlet.		9422-03
Előlegek perköltség s fi- zésekre	141-82	
Előlegek folyó számlán	54-80	
	196-62	
Erre visszafizettetett	88-71-107-91	
Folyó számlának:		
előlegezett tőkék 65173-93		
ezek utáni kamat. 396-—	65569-93	
visszafizettetett 63480-48		
perköltségi előleg . 54-80		
ezek u.kamat . 729-81	64265-09	1304-84
Kötelezők:	62836-—	
visszafizettetett . 1150-—		
leszámlolás utján . 85-—	1235	61601-—
Betét visszafizetés . . .	11641-50	
leszámlolás utján . . .	109-75	11531-75
Hátralékok:		
a) kamatok . . . 3504-36		
b) betétek . . . 11075-80		
c) késedelm. kam. . . 975-—		15555-16
A csoportok tartozása:		
tartalékalapért . . . 651-78		
ennek évi 6% kamatja . . .	39-06	690-84
Összesen . . .	100213-53	
Teher.		frt kr.
Átmeneti kamatok . . .		67-—
Betétek 2334 törzsbetét után	80247-20	
„ hátralék . . .	11075-80	
	91323-—	
Leszámlások időközben . . .	297-—	91026-—
Tartalékalap	690-84	
Nyereményből	80-69	771-53
Egyenleg		8349-—
Összesen		100213-53

Fischer László sk.,
v. igazgató.

Jámbor Samu sk., Fenyvesi Ferenc sk.,
könyvelő. könyvelő.

Seregélyes István sk.
penztárnok.

Ball-Seidenstoffe von 60 kr.

bis fl. 6.35 p. Meter — (ca. 650 versch. Dessins) — vers. roben- und stückweise porto- und zoll- frei dass Fabrik-Dépót G. Henneberg (K. u. K. Hofliefer.) Zürich. Muster ungehend. Briefe kosten- 10 kr. Porto.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:
UDVARDY IGNÁC.

Lakás kiadás.

Zala-Egerszegben az ujjváros utcában 257. szám alatt levő házamban egy lakás, mely áll egy utcai és két udvari szobából, takaréktűzhelyvel ellátott konyhából, egy éléskamrából és faházból,

1890. évi május hó 1-től kiadó. Bővebb felvilágosítást ad alulírott ház tulajdonos.

Zala-Egerszeg, 1890. február 1-én.

Riedelmayer János.

A ki nem tudja,

hogy a sok hirdetett gyógyszer közül melyik felelne meg leginkább betegségeknek, az kérje azonnal levelező-lapot a Richter kiadóintézetétől Lipcsében, a képekkel ellátott „A Betegbarát” című könyvecskét. A hozzá nyomtatott hálaíratok bizonyítják, hogy a művecskében foglalt jó tanácsok követése által, nem csak ezren-meg-ezren elkerülték a haszontalan pénz-kialást, hanem még a vágyva-vágyott gyógyulást is hamar megtalálták. A könyv ingyen küldetik meg.

Richter
Horgony-Epítőköszekrényei
az elismert legjobb ajándékot képezik
3-14 éves gyermekek számára.
Ezek a legtekintélyesebb ma-
gyar és külföldi tudósok által
ajánlatnak s egy családnál
sem kellene hiányozniok.

Sarju- és löher széna

eladás.

Körmenten, a tulajdonomat ké-
pező, mintegy

300 métermázsza

első osztályú parlag-sarju és löher
szénára 1890-ik február hó 10-é-
nek délelőtti 10 órájára önkény-
tes árverést hirdetek.

Kikiáltási ár

métermázsánként 2 frt 90 kr.

Körmenten, 1890. január 30-án.

Diskay Kálmán

ügyvéd és birtokos.

Meghívó

A „Zalaegerszegi szövetkezeti öns-
egélyző-egylet”

rendes évi közgyűlését

1890. évi február hó 10-án d.
u. 2 órakor a polgári iskola IV-ik osztá-
lyában fogja megtartani, melyre a t. cz. egye-
sületi tag urak az alapszabályok 41. §-a értel-
mében usztelettel meghívtnak.

A közgyűlés napirendjét képező tárgyak következők:

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tagú bizottság kiküldése.
2. Az igazgatóság évi jelentése.
3. A merleg megállapítása és a 12-ik csoportbeli üzletrészeknek a felügyelő bizottság veleményes jelentése alapján leendő felosztása.
4. Az igazgatóságnak, nemkülönben a felügyelő bizottságnak az 1889. évre adandó felmentése.
5. 1890. évi költségvetési előirányzat tárgyalása.
6. Az alapszabályok 50. §-a értelmében 4 ki-
lépő és 2 megszünt igazgatósági tag állásá-
nak választás utján leendő betöltése és végre
7. Indítványok tárgyalása.

Kelt a zalaegerszegi szövetkezeti önszegélyző
egyletnek Zala-Egerszegben, 1890. évi január hó
15-én tartott igazgatósági üléséből.

Az igazgatóság.

Kávéház átalakítás

Van szerencsém a n. é. közönséget
tisztelttel értesítem, miszerint

kávéházamat

tesjesen átalakítottam és egy a mai kornak
megfelelő, itt még ismeretlen szerkezeti

„teke asztalt”

szereszttem be; miért is azon helyzetben
vagyok, hogy vendégeimnek a legna-
gyobb kényelmet és minden tekintetben
a legjobb és legpontosabb kiszolgálást
biztosíthatom.

A n. é. közönség kegyes pártfo-
gásáért esedezik.

Grünvald Mór
kávés.

Üzlethelyiség változtatás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses értékre hozni, hogy

üzlethelyiségemet

Deutsch bórkereskedő ur szomszédságában Kraxner János kádármester úr házába (Kömendi utca) tettem át.

Kérem egyúttal a nagyon tisztelt közönséget, hogy szíves bizalmukkal a jövőben is megtisztelni kegyeskedjenek.

Kiváló tisztelettel

Zala-Egerszeg, 1890. jan. 22.

Mentes György
férfi szabó.

FAIRBANKS-MÉRLEGEK

Az egész világon a legtökéletesebbnek elismert mérleg szerkezetek.

A szabadalmazott Fairbanks-mérlegek számos rendszerűek, rendkívül érzékenyek és tolyósúlyllyal vannak ellátva.

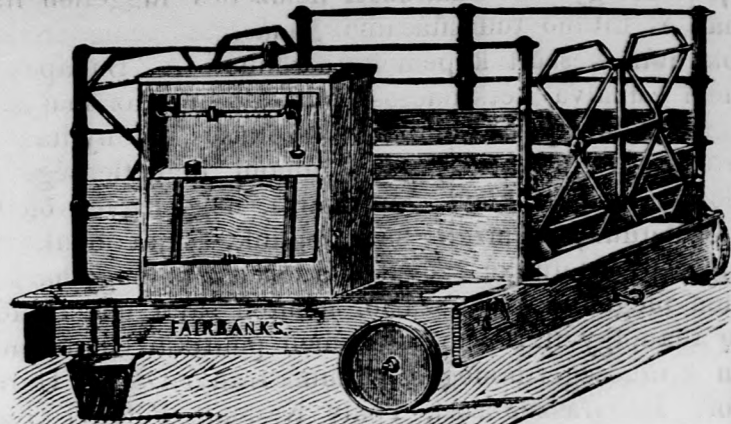
Tartósság, pontosság és könnyű kezelésükkel fogva az összes világkiállításokon első díjat nyert legkitünőbb mérlegek.

A jutányos árakban, — melyek súlyokkal számított tízedes mérlegek áráinál nem magasabbak — a hitelesítés, csomagolás és vasútra való feladás költségei befoglaltatnak. Gazdasági szeker- és zsák-mérlegeink, valamint marhamérlegeink a legkedveltebb mérleg szerkezetek. Gyártásunk állami felügyelet alatt áll.

Cím: Osztr. magy. Fairbanks-társaság mérleg- és gépgyára John Bock vezérigazgató

BUDAPEST Andrassy-ut 23.

Árjegyzékkel és felvilágosítással szolgál a központi iroda. Gyár: Ujpest — K.-Meyer.

„EGYETÉRTÉS“

Huszonnegyedik évfolyam.

Legnagyobb politikai napilap.

Megjelen minden nap, hétfőn és ünnepek után is.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy hónapra	1 frt 80 kr.
Három hónapra	5 „
Hat hónapra	10 „
Egész évre	20 „

Előfizetések bármely naptól kezdve teljesíthetők s legcélszerűbben postautalvánnyal Budapestre, az „Egyetértés“ kiadóhivatalába (Kecskeucai utca 6. sz.) küldendők.

Kitünő minőségű, csinosan kidolgozott

tölgyfa szőlőkarók

1.00 méter hosszúságban ezer darabonként . . . . . 7 frtjával

1.25 méter hosszúságban ezer darabonként . . . . . 12 frtjával

1.50 méter hosszúságban ezer darabonként . . . . . 16 frtjával

kaphatók:

Gutmann S. H. cégnél

Nagy-Kanizsán.

Rövid használat után megbecsülhetlen mint fogtisztító szer.

KALODONT

F. A. Sarg's Sohn és Ta

es. kir. udvari szállítók Bécsben.

Kapható a gyógyszerárakban és illatszer árukereskedésében, 1 drb. 35 kr. Zala-Egerszegen: Rosenthal Ignác és fia, Weisz Jónás unokaöccse, Ritcher Gyula és Boschán Emil urak kereskedésében.

PSERHOFER J.-féle

Gyógyszertár Bécsben

Singerstrasse 15. szám. „Zum goldenen Reichsapfel“.

Vértisztító labdacok ezelőtt egyetemes labdacok neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan igen sok oly betegség létezik, melyben a labdacok hatásukat fényesen bebizonyították. — Évtizedek óta ezen labdacok általában igen el vannak terjedve, számtalan orvos rendel az s alig akad család, melyben ezen kitünő házi-szerből ne volna egy kis készlet

1 doboz 15 labdacossal 21 kr., 1 tekercs 6 dobozzal 1 frt 5 kr., bérmentetlen utánvétel mellett megküldéssel 1 frt 10 kr.

A pénz előleges beküldése mellett, bérmentes megküldéssel, egy tekercs labdac 1 frt 25 kr., 2 tekercs 2 frt 30 kr., 3 tekercs 3 frt 35 kr., 4 tekercs 4 frt 40 kr., 5 tekercs 5 frt 20 kr., 10 tekercs 9 frt 20 kr. (1 tekercsnel kevesebb nem küldetik szét)

Kéretik határozottan Pserhofer J.-féle vértisztító labdacokat kérni s arra ügyelni, hogy a dobozok tetején levő felírás minden dobozon a használati utasításban látható Pserhofer J. névalírással el legyen látva és pedig — veres — nyomásban.

Fagy-balzsam, Pserhofer J.-től 1 tégely 40 kr., bérmentes megküldéssel 65 kr.

Keskenyüti-füvedv, hurut, rekedtség, görcskölhögés stb. ellen 1 palack 50 kr.

Amerikai köszvény-kenőcs, 1 frt 20 kr.

Por lábizzadás ellen. Egy doboz ára 50 kr., bérmentes megküldéssel 65 kr.

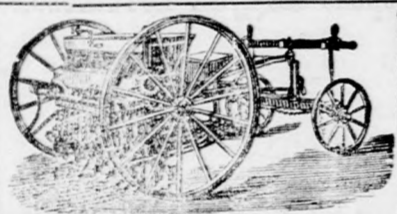
Golyva-balzsam, 1 üvege 40 kr., bérmentes megküldéssel 65 kr.

Élet-essenzia (prágai cseppek), megromlott gyomor, rossz emésztés ellen. Egy üvege 22 kr.

Az itt felsorolt készítményeken kívül, valamennyi az ausztriai lapokban hirdetett bel- és külföldi gyógyászati különlegesség készleten tartatik, s minden, esetleg raktáron nem levő czikk kívánatra pontosan s legjutányosabban beszerzetik.

Postai küldemények az összeg beküldése, nagyobb megrendeléseknél utánvétel mellett a leggyorsabban eszközöztetnek.

A pénz előleges beküldése mellett (legcélszerűbben postautalvány mellett) a vételdíj sokkal kevesebbe kerül, mint az utánvétel mellett való küldésnél.

Reissenzahn Antal

gazd. gépgyára

Budapest, váci körút 80.

Sorvetőgépek

Az igen t. gazdaközönség különös figyelmébe ajánlom kitünő minőségű Hungaria és Patria vetőgépeimet legújabb szerkezetben. Továbbá egyetemes és mélyszántó acélekéimet, valamint összes gazdasági gépeimet, legjobb kivitelben eredeti gyári áron.

Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

Megbízható képviselők kerestetnek.

MÁGVÁK.
SZÁVOSZT ALPHONS
magkereskedése és gazdasági cékek üzlete
Budapest, V. Arany János-utca 11.
tulajka a n. e. gazda és kertészkező közönséggel, hogy január hó 1-vel megújította
konyhakerti és virágmag-üzlet osztályát
s ajánlja egészen friss, fái azonos
here, fű, répa, konyhakerti
és virágmagvakkal
dusán felszerelt raktárárt.
Árjegyzéket kívánatra bérmentve küldök.

Haszonbérleti hirdetmény.

A dunántúli ág. hitv. evang. egyházkerület, mint néhai Simunyák Antal jog- és birtok utódja tulajdonát képező m. e.

532 holdas Salomvári (Zalamegye) birtok,

a pusztapátii és tompai közös erdőben levő legeltetési és faüzeti joggal együtt folyó 1890. évi október hó 1-től kezdve egymásután következő tizenkét esztendőre, az az 1902. évi október 1-ig

haszonbérbe kiadatik.

Vállalkozók szíveskedjenek folyó évi április hó 1-ig alulírott nál jelentkezni, hol a bérletre vonatkozó feltételek betekintheők.

Sopron, 1890. január 22-én.

Dr. Schreiner Károly

az egyházkerületi pénzügyi bizottság elnöke.